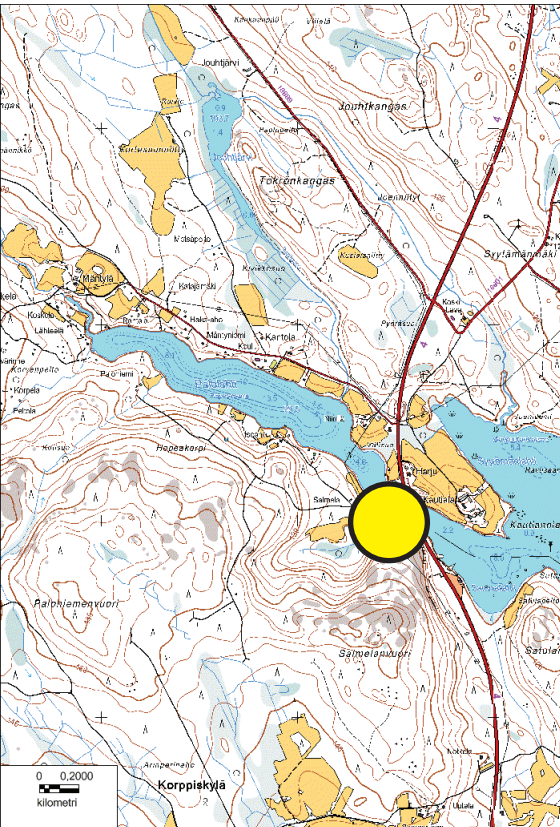

Kuvat: <http://www.viisaankivi.fi>

NIINILAHDEN KULTTUURI-MAISEMA, KAUTIALAN LAITUMET JA SALMELAN-VUOREN LUONTOPOLKU

Opetuskäyttö

Perinnebiotooppi ja perinnemaisema, silta, venekoppelit ja vesistömaisema, niitty- ja hakamaan kasvillisuus.

Kuvaus

Niinilahden kulttuurimaisema pitää sisällään viitasaarelaisen talonpojan elinkeinohistorian; vanhojen talonpoikaistilojen rantapelloilta ja -laitumilta aukeavat vesistömaisemat, joita elävöittävät useat venekoppelit. Niinilahden kylän alue on ollut Savon ja Hämeen raja-alueena. Vanha postitie on kulkenut kylän halki toimien kirkko- ja asiointitienä.

Vanhanpaikan salmen ylittävät nelostie sekä 1860-luvun näkävyyden hätäaputöinä rakennettu kivisilta sijoittuvat länsipuolelle. Kivisilta on erityisen viehättävä, ja siihen voi tutustua kävelen. Salmelanvuori kohoaa valtatie ja Keitelejärven läheisyydessä n. 165 metrin korkeuteen merenpinnasta. Vuoren maisemissa on kylälaisten rakentama luontopolku.

Kautialan tila sijaitsee Kautianniemellä, loivalla järveen laskevalla pohjoisrinteellä. Tila on perustettu 1600-luvulla. Pihapiirissä sijaitsevat kartanomainen kaksikerroksinen, vuonna 1929 valmistunut ristiharjainen Jalmarin Kurosen suunnittelema päärakennus, taitekattoinen hirsinen navetta, aitta 1800-luvulta, varastorakennus, jonka yhteyteen on rakennettu luhti 1930-luvulta, hirsirakenteinen riipi, kaksi pienväen asuinrakennusta ja vanha paja sekä rannassa kaksiosainen nuottakota. Pihapiirissä on myös suurikokoinen kuivuritorni.

Tilan alueella ovat perinnebiotooppi- ja perinnemaisema-arvoiltaan maakunnallisesti arvokkaat Kautian laitumet aivan valtatie neljän tuntumassa. Hakamaata on matalalla harjanteella, pellon keskellä, ja niemen kärkeä kiertää laajahko rantaniitty. Karja on laiduntanut rantaniittyä säännöllisesti vuosikymmeniä. Niitty on runsaslajinen (mm. sarat, rantalemmikki ja luhtaröllä ja kuivemmillä kohdilla harvinaistunut jäkki ja nurmitartar). Rantaniityn pohjoisosa on pääosin suursara-viitakastikka-valtaista niittyä. Hakamaan aluskasvillisuus on niukkalajista ja heinäistä, joukossa kasvavat huomionarvoinen peurankello ja aholeinikki.

Opasteet ja retkipalvelut

Niinilahden silta on etelästä tullessa parikymmentä kilometriä ennen Viitasaaren keskustaa. Kyläkeskukseen pääsee paikallistietä numero 16901. Sillan kupeessa on elintarvikekioski Niinicafe, uimaranta, venevalkama ja veneiden laskupaikka ja Salmelanvuoren juurella laavu ja luontopolun lähtöpaikka.

Lähteet

[Ympäristökeskus, Viitasaaren kulttuuriympäristö](#)
[Pohjoisen Keski-Suomen luontoreitit](#)
[Niinilahden kyläyhdistys](#)